AbbVie A/S

Titangade 11

2200 København N

Danmark

Att: [redacted]

Sendt pr. e-mail til: [redacted]

København, den 6. oktober 2026

AFGØRELSE

Vedr.: Aa-2026-3568, eget arrangement, Retina North Star

Baggrund:

Granskningsmandspanelet udtog ovenstående arrangement Retina North Star, der fandt sted den 1. oktober 2026, kl. 7:00 – 9:00 på Vienna Marriott Hotel i Wien, i Østrig, anmeldt af AbbVie A/S [AbbVie] onsdag den 16. september 2026, til kontrol.

Granskningsmandspanelet vurderede på det foreliggende grundlag, at ovennævnte arrangement, umiddelbart stred mod ENLI's regelgrundlag, jf. Lægemiddelindustriens kodeks vedrørende reklame mv. for lægemidler rettet mod sundhedspersoner (Reklamekodekset). Sagen blev derfor sendt i høring den 23. september 2026.

AbbVie har den 29. september 2026 svaret i sagen.

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

Granskningsmandspanelets vurdering:

Efter gennemført høring, har Granskningsmandspanelet genvurderet sagen og fundet, at følgende regler er overtrådt:

- Reklamekodeksets § 13, stk. 1
- Reklamekodeksets § 13, stk. 10
- Reklamekodeksets § 21, stk. 4
- Reklamekodeksets § 21, stk. 8

Begrundelse:

Granskningsmandspanelet skal bemærke, at der med denne afgørelse er foretaget en vurdering af:

- Fagligt Program, *Reklamekodeksets § 13, stk. 1*
- Aktiviteter i udlandet, *Reklamekodeksets § 13, stk. 4*
- Mødested, *Reklamekodeksets § 13, stk. 10*
- Pligtmæssig tekst i invitation, *Reklamekodeksets § 21, stk. 8*

Regelgrundlag

Det fremgår af Reklamekodeksets § 13, stk. 1 at:

> *"Lægemiddelvirksomheder kan give eller tilbyde en sundhedsperson faglig information og uddannelse i form af betaling af de direkte udgifter til fagligt relevante kurser, konferencer, efteruddannelse o.l., som sundhedspersoner deltager i eller afholder. I disse aktiviteter skal der indgå lægemiddelinformation eller anden faglig information, som er faglig relevant for deltagerne."*

Af vejledningen til Reklamekodeksets § 13, stk. 1, fremgår følgende:

> *"Begrebet **"faglig information og uddannelse"** forstås efter fast praksis af ENLI således, at arrangementer skal have et specifikt sundhedsfagligt indhold og videreuddannelsesmæssigt sigte for sundhedspersoner, herunder ved faglige indlæg om sygdomme, sygdomsområder, produkter og behandlingsmetoder.*
>
> ***Faglighedsbegrebet** er blevet nuanceret af Ankenævnet og forstås i dag i lyset af ENLI's forskellige etiske regelsæt i et større perspektiv og inkluderer også mere overordnede, herunder sundhedspolitiske og sundhedsøkonomiske emner og områder, der ikke direkte gør eksempelvis*

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

lægen bedre i stand til at behandle en patient, men som omtaler udviklingen inden for et sygdomsområde, eller undersøger kvaliteten af en given behandling, eller på anden vis har et mere langsigtet behandlingsorienteret sigte. Dette anser ENLI for fagligt i overensstemmelse med Reklamekodeksets § 13, stk. 1, ***så længe fokus fortsat er på behandling af et sygdomsområde med det formål at sikre patienterne den bedste medicinske behandling.*** […] [Granskningsmandspanelets fremhævning]

Omvendt accepterer ENLI som hovedregel ikke tilbud om eller støtte til ikke-sundhedsrelaterede kurser, som fx også udbydes til andre faggrupper, såsom økonomistyring, organisationsudvikling, ledelse, computerkurser, samarbejdskurser, planlægningsmøder, ***coaching****, drift af praksis (fx revisorhjælp), komik/underholdning, politiske indlæg, kommunikation, undervisning i at lære at undervise mv.* […]

Kurser om fx sundhedsøkonomi tillades, hvis det vurderes, at fokus er på konkrete behandlingsorienterede eller præparatorienterede spørgsmål og ikke alene en mere overordnet politisk drøftelse af emnet. […]

Ankenævnet har igen i 2023 udvidet faglighedskravet til også at dække miljømæssige konsekvenser af brugen af lægemidler, da "Fokus på bæredygtighed og klimavenlige løsninger må forventes at blive en nødvendig og integreret del af sundhedspersoners dagligdag i takt med den stadigt voksende globale klimakrise. […]

Egne arrangementer

Ved afholdelse af et fagligt arrangement for sundhedspersoner er lægemiddelvirksomheden ansvarlig for arrangementet i sin helhed. Dermed er virksomheden ansvarlig for alle indlæg, som præsenteres ved arrangementet, uanset om indlæggene kommer fra en uafhængig tredjemand, der er hyret af lægemiddelvirksomheden. […]"

Det fremgår af Reklamekodeksets § 13, stk. 4, at:

"Ingen lægemiddelvirksomhed må organisere eller sponsere en af de i stk. 1 nævnte aktiviteter, som finder sted uden for lægemiddelvirksomhedens hjemland, medmindre:

a) De fleste af de inviterede kommer fra udlandet, og de fleste inviteredes oprindelseslandes placering gør det væsentligt mere fordelagtigt at afholde aktiviteten i et an det land af logistiske årsager, eller

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

b) Det som følge af placeringen af den relevante ressource eller ekspertise, som er gen stand eller tema for aktiviteten, gør det væsentligt mere fordelagtigt at afholde aktiviteten i et andet land af logistiske årsager."

Af Vejledningen til Reklamekodeksets § 13, stk. 4, fremgår at:

"Bestemmelsen svarer til summen af EFPIA's Code of Practice Sec. 10.02 og reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 4, dog kan der som udgangspunkt ikke, som i reklamebekendtgørelsen, skeles til økonomiske hensyn. Kravet om væsentlighed følger derimod ikke af EFPIA's Code of Practice, men af reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 4.

Logistiske årsager kan fx være:

• Målgruppens muligheder for at deltage i arrangementet (mange deltagere – få deltagere – uden landske deltagere)

• Oplægsholderes og øvrige mødedeltageres muligheder for at deltage

• Muligheder for at gennemføre arrangementets indhold (egnede lokaler, konferencelokaler, ad gang til hovedsæde/forskningscenter)

Granskningsmandspanelet fortolker, ud fra reglens formål, at dette også gælder internt i Danmark. Reglen indebærer således, at et arrangement for sundhedspersoner fra fx det nordjyske område skal placeres i det nordjyske område, medmindre væsentlige logistiske hensyn tilsiger, at arrangementet lægges i et andet område.

Det er nævnets vurdering, at det ikke vil være tilladt at arrangere en studietur til udlandet med det formål, at de deltagende kan opnå viden om det pågældende lands sundhedssystem. Et sådant arrangement vil ikke have det fornødne faglige indhold, jf. stk. 1, og vil ifølge nævnets vurdering også være i strid med denne bestemmelse. Det samme gælder arrangementer, der omfatter rundvisning på udenlandske filialer (eller hovedsædet) af en lægemiddelvirksomhed.

Granskningsmandspanelet har tidligere accepteret faglige arrangementer afholdt i udlandet, hvor det konkrete mødested blandt andet var førende inden for det pågældende sygdomsområde, den altovervejende grad af de faglige oplæg i programmet blev afholdt af adskillige sundhedspersoner fra det pågældende mødested, og mødestedets fysiske omgivelser var inddraget aktivt i programmet for at sikre og underbygge en forståelse af det faglige indhold af programmet. Således var formålet og indholdet af de pågældende arrangementer stærkt tilknyttet til netop mødestedet, og der fandtes tilstrækkelige logistiske årsager til at begrunde, at arrangementerne ikke afholdtes i Danmark."

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

Det fremgår af Reklamekodeksets § 13, stk. 10, at:

> *"Lægemiddelvirksomhederne skal undgå at benytte mødesteder, som er kendte for deres under holdningsfaciliteter, er ekstravagante og/eller luksuriøse."*

Af Vejledningen til Reklamekodeksets § 13, stk. 10, fremgår at:

> *"**I forhold til ovennævnte forhold vedr. klassificering, kan man bruge bookingsites som Trivago.com, Booking.com** og på VisitDenmark's hjemmeside som bidrag i den samlede vurdering af, hvorledes mødestedet fremstår i almindeligt omdømme. Det er fortsat den samlede vurdering af mødestedets omdømme, der er afgørende og ikke klassificeringen alene. Det er således også den samlede vurdering af mødestedets omdømme, der er afgørende for hoteller, der har valgt at stå uden for klassificeringen og derved betegner sig som "non-rated"/"non-classified" hoteller. Det anbefales at foretage en bred søgning på internettet på det påtænkte mødested og således se, hvorledes dette er beskrevet og fremstår i almindeligt omdømme."*
>
> *"Ved vurdering af mødesteder i udlandet vil ENLI benytte samme standarder og kriterier som beskrevet ovenfor, men dog tage hensyn til yderligere kriterier såsom sikkerhed og lign.*
>
> *Ved vurderingen af almindeligt omdømme, jf. ovenfor, er klassificeringen af konferencefaciliteterne for et mødested som udgangspunkt ikke relevant, idet dette går på de mødetekniske forhold for stedet.*
>
> *Sammenfattende følger det således, **at § 13, stk. 10, fortolkes restriktivt**, og at der som udgangspunkt ikke kan benyttes 5-stjernede hoteller mv (jf. Ankenævnets udtalelse ovenfor). Helt undtagelsesvist kan mødesteder, der som udgangspunkt er i strid med ENLI´s regler, benyttes, hvis der foreligger konkrete omstændigheder, der kan godtgøre brugen i konkrete tilfælde – eks eksempelvis logistiske forhold/særlige mødefaciliteter, ingen andre alternative mødesteder, sikkerhedsmæssige hensyn o.l. I den forbindelse er det vigtigt altid, i forbindelse med anmeldelse til ENLI, at indsende dokumentation for, hvorfor virksomheden/arrangøren har valgt det pågældende mødested."* [Granskningsmandspanelets fremhævninger]

Af Reklamekodeksets § 21, stk. 4 fremgår, at:

> *"Virksomhederne er forpligtet til at foretage anmeldelse online på www.enli.dk ved brug af et stan dardanmeldelsesskema. Virksomheden har pligt til at sikre, at anmeldelsen er fuldt oplyst, og at alle relevante bilag er fremsendt."*

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

Af Vejledningen til Reklamekodeksets § 21, stk. 4 fremgår, at:

> *"Det følger af ENLI's sagsbehandlingsregler, at det er den anmeldte dokumentation, der efterprøves. Alt relevant materiale skal således være vedlagt i anmeldelsen til ENLI. Det vil kunne medføre en administrativ påtale, hvis ENLI skal efterspørge dokumentation for at kunne gennemføre stikprøvekontrollen og dermed overholdelsen af Reklamekodeksets regler. Det vil således være de faktiske forhold på tids punktet for anmeldelsen, der er udgangspunktet for en vurdering af, om regelsættet er overholdt. Virksomheden skal derfor på forespørgsel fra ENLI kunne dokumentere, at de pågældende forhold ligger forud for anmeldelsen til ENLI. Det betyder også, at lægemiddelvirksomheden ikke undervejs i sagsbehandlingen kan ændre på et anmeldt materiale og derigennem bringe det i overensstemmelse med regelsættet for derved at undgå en sanktion. Denne forståelse er tiltrådt af Ankenævnet den 23. november 2011 med afgørelserne i AN-2011-1927 samt AN-2011-1480."*

Af Reklamekodeksets § 21, stk. 8 fremgår, at:

> *"Lægemiddelvirksomheder er i de invitationer, som de sender til sundhedspersoner vedrørende arrangementer, forpligtet til at skrive:*
> *a) at arrangementet er/vil blive anmeldt til ENLI, inden arrangementets afholdelse samt*
> *b) at arrangementet efter arrangørernes opfattelse er i overensstemmelse med reglerne på området, selv om arrangementet ikke på forhånd er godkendt af ENLI, eller*
> *c) at arrangementet i sin eksisterende form og indhold er forhåndsgodkendt af ENLI."*

<u>AbbVies bemærkninger</u>

AbbVie har i deres høringssvar af 29. september 2026 fremsendt følgende:

> ***"Ad overtrædelse af Reklamekodeksets § 13, stk. 1 – Videnskabeligt program***
>
> *ENLI anfører, at invitationen og programmet kan give indtryk af, at arrangementet primært vedrører ledelsesudvikling, mentorordninger og karriereudvikling frem for faglig og videnskabelig uddannelse.*
>
> *AbbVie anerkender, at formuleringer i invitationsmaterialet kan have givet anledning til denne opfattelse. Det var imidlertid ikke arrangementets formål.*
>
> *Mødets faktiske formål var at facilitere videnskabelig udveksling mellem førende europæiske retinaspecialister og at drøfte aktuelle og fremtidige udviklinger inden for retinaområdet. De omtalte elementer om mentorordninger og karriereudvikling skulle alene understøtte*

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

diskussioner om faglig udvikling inden for specialet og var ikke tiltænkt som selvstændige, ikke-faglige aktiviteter.

AbbVie tager ENLIs bemærkning til efterretning og vil sikre større præcision i fremtidige invitationer og programbeskrivelser.

Ad overtrædelse af Reklamekodeksets § 13, stk. 4 – Møder i udlandet

ENLI har anført, at der ikke i tilstrækkelig grad er redegjort for baggrunden for afholdelse af mødet i Wien frem for i Danmark.

Mødet er organiseret af AbbVies franske affiliate i forbindelse med EURETINA-kongressen, som finder sted i Wien i samme periode. Formålet er at samle europæiske retinaeksperter, som vil være tilstede i Wien i anledning af EURETINA-kongressen, og gennemføre et fokuseret videnskabeligt morgenmøde i tilknytning til denne. Den danske læge, der var inviteret til morgenmødet, har derfor ikke modtaget støtte til transport eller logi fra AbbVie.

Valget af Wien var således begrundet i de faglige og logistiske fordele ved at samle relevante internationale eksperter på et tidspunkt og sted, hvor disse vil deltage i et væsentligt internationalt videnskabeligt arrangement. AbbVie vil i fremtidige anmeldelser sikre, at begrundelsen for afholdelse af møder uden for Danmark fremgår tydeligere af invitationen.

Ad overtrædelse af Reklamekodeksets § 13, stk. 10 – Mødested

ENLI har bemærket, at arrangementet blev afholdt på Vienna Marriott Hotel, som er klassificeret som et fem-stjernet hotel.

AbbieVie anerkender, at valget af venue kan give anledning til spørgsmål i forhold til bestemmelsen.

Det bemærkes dog, at arrangementet bestod af et to timers videnskabeligt morgenmøde, hvor alene hotellets mødefaciliteter vil blive anvendt.

Med undtagelse af den anmeldte forplejning omfatter arrangementet ikke underholdning eller rekreative aktiviteter, der går ud over, hvad der er nødvendigt for at gennemføre det faglige møde.

AbbVie har således besluttet at tilbagekalde invitationen for den danske læger der skulle deltage i arrangementet.

Ad overtrædelse af Reklamekodeksets § 21, stk. 8 – Manglende obligatorisk ENLI-tekst

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

AbbVieanerkender, at den obligatoriske ENLI-tekst ikke var inkluderet i invitationsmaterialet. Manglen skyldes, at materialet ikke blev behandlet gennem den sædvanlige interne review- og godkendelsesproces, hvor dette kra normalt verificeres.

Afsluttende bemærkninger

AbbVie anerkender de forhold, som ENLI har påpeget, og værdsætter muligheden for at afgive bemærkninger til sagen.

Det er vores opfattelse, at arrangementets formål var videnskabeligt, men vi anerkender samtidig, at invitationen, dokumentationen og anmeldelsen ikke i tilstrækkelig grad understøttede dette formål. Vi står naturligvis til rådighed, såfremt ENLI måtte have spørgsmål eller ønske yderligere oplysninger i sagen."

Granskningsmandspanelets bemærkninger

Ad 1, Fagligt program:

Det fremgår af Reklamekodeksets § 13, stk. 1 samt vejledningen hertil, at lægemiddelvirksomheder kan give eller tilbyde en sundhedsperson faglig information og uddannelse i form af betaling af de direkte udgifter til fagligt relevante kurser, konferencer, efteruddannelse og lign., som sundhedspersoner deltager i eller afholder. I disse aktiviteter skal der indgå lægemiddelinformation eller anden faglig information, som er faglig relevant for deltagerne.

Af det anmeldte program fremgår, at varighed af programmet er 2 timer, og at der i tidsrummet 07.00-09.00 er følgende indlæg:

Time (CET)	Topic	Presenter
7:00-7:10 am	**Welcome & Meeting Objectives**	Pierre-Jean Pintard
7:10-7:20 am	**Roundtable introductions**	All
7:20-7:45 am	**Scientific exchange: mentors' key contributions**	Mentors
7:45 -8:15 am	**Discuss unmet needs**	All
8:15 -8:40 am	**AbbVie ambition and OPTIMAL data**	Pierre-Jean Pintard
8:40 -8:50 am	**Discuss unmet needs and Prioritisation**	All
8:50 -9:00 am	**Next Steps and Close**	Pierre-Jean Pintard

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

Af den indledende beskrivelse af programmet fremgår herudover følgende: "*Connect emerging retina clinical leaders with experienced international mentors for an open exchange on career direction, leadership development, and the scientific and educational priorities likely to shape retina over the next five years—while identifying opportunities for meaningful contribution.*"

Granskningsmandspanelet har noteret sig AbbVies bemærkninger om, at mødets faktiske formål var at facilitere videnskabelig udveksling mellem førende europæiske retinaspecialister og drøfte aktuelle og fremtidige udviklinger inden for retinaområdet, samt at elementerne om mentorordninger og karriereudvikling alene skulle understøtte den faglige udvikling inden for specialet.

AbbVies høringssvar giver imidlertid ikke anledning til at ændre Granskningsmandspanelets vurdering af, at programmet er i strid med Reklamekodeksets § 13, stk. 1. Det følger af vejledningen til Reklamekodeksets § 13, stk. 1, at et arrangement skal have et specifikt sundhedsfagligt indhold og et videreuddannelsesmæssigt sigte for sundhedspersoner. Selv om faglighedsbegrebet kan omfatte bredere emner, forudsætter dette fortsat, at fokus er på behandling af et sygdomsområde med henblik på at sikre den bedste medicinske behandling. Omvendt accepteres bl.a. ledelse og coaching som udgangspunkt ikke som sundhedsfaglig efteruddannelse.

Granskningsmandspanelet finder ikke, at AbbVie med høringssvaret har godtgjort, at disse betingelser er opfyldt. AbbVie har således ikke nærmere redegjort for det konkrete sundhedsfaglige indhold i de enkelte programpunkter eller for, hvordan disse har et behandlingsorienteret eller videreuddannelsesmæssigt sigte i Reklamekodeksets forstand. Oplysningen om, at arrangementet skulle facilitere videnskabelig udveksling og drøftelser om aktuelle og fremtidige udviklinger inden for retinaområdet, er efter Granskningsmandspanelets vurdering ikke i sig selv tilstrækkelig til at dokumentere den fornødne faglighed.

Granskningsmandspanelet har herved navnlig lagt vægt på, at den konkrete beskrivelse af arrangementets formål fortsat fremhæver karriereretning, ledelsesudvikling og mentorrelationer, herunder at formålet er at *"Connect emerging retina clinical leaders with experienced international mentors for an open exchange on career direction, leadership development […]"*.

Hertil kommer oplysningen i invitationen om ledige *"mentee slots"* og muligheden for at indstille *"promising rising stars"*. Disse oplysninger understøtter efter Granskningsmandspanelets vurdering, at mentor-, ledelses- og karriereudvikling udgør selvstændige og centrale elementer i arrangementet og ikke alene accessoriske elementer til en konkret sundhedsfaglig drøftelse.

Det forhold, at deltagerne er retinaspecialister, og at aktiviteterne foregår inden for rammerne af retinaområdet, kan ikke i sig selv medføre, at indhold om ledelses-, mentor- og karriereudvikling får karakter af sundhedsfaglig efteruddannelse efter Reklamekodeksets § 13, stk. 1. Det afgørende er efter Granskningsmandspanelets vurdering indholdet og sigtet med de konkrete aktiviteter.

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

Karriere- og ledelsesudvikling har efter Granskningsmandspanelets vurdering karakter af generel kompetenceudvikling, som også kan være relevant for andre faggrupper, og kan derfor ikke i sig selv anses for sundhedsfaglig efteruddannelse, alene fordi den målrettes sundhedspersoner inden for et bestemt speciale.

På denne baggrund finder Granskningsmandspanelet, at arrangementet primært har fokus på de deltagende sundhedspersoners karriereudvikling og dermed helt eller delvist har karakter af et talent- eller netværksudviklingsforløb. Denne vurdering understøttes endvidere af oplysningen nederst i invitationen: *"Mentee slots are still available. If you know any promising rising stars in your country who could benefit from this program, please contact pierre.pintard@abbvie.com."*

Granskningsmandspanelet finder derfor ikke, at AbbVie har godtgjort, at arrangementet har det fornødne specifikke sundhedsfaglige indhold og videreuddannelsesmæssige sigte, eller at fokus er på behandling af et sygdomsområde med henblik på at sikre den bedste medicinske behandling, hvorfor programmet anses at være i strid med Reklamekodeksets § 13, stk. 1.

Ad 2, Aktiviteter i udlandet

Det fremgår af Reklamekodeksets § 13, stk. 4, at lægemiddelvirksomheder kun må tilbyde eller betale for sundhedspersoners deltagelse i arrangementer, der finder sted uden for disses hjemland, såfremt det er logistisk begrundet at afholde arrangementet i et andet land. Det følger videre af vejledningen til bestemmelsen, at der skal foreligge væsentlige logistiske hensyn, der kan begrunde placeringen af arrangementet. Ved vurderingen kan der bl.a. lægges vægt på målgruppens, oplægsholdernes og øvrige mødedeltageres muligheder for at deltage samt mulighederne for at gennemføre arrangementets indhold, herunder adgang til egnede lokaler, konferencelokaler, hovedsæde eller forskningscenter.

Af det anmeldte materiale fremgik, at arrangementet blev afholdt fysisk i Wien, og at det faglige program havde en varighed på 2 timer. Det fremgik imidlertid ikke nærmere, hvorfor arrangementet blev afholdt i Wien, herunder hvilken tilknytning arrangementets formål og indhold havde til netop dette mødested, eller om der forelå væsentlige logistiske hensyn, der kunne begrunde, at arrangementet blev afholdt i udlandet frem for i Danmark.

Granskningsmandspanelet har noteret sig AbbVies supplerende oplysninger om, at mødet var organiseret af AbbVies franske affiliate i forbindelse med EURETINA-kongressen i Wien, og at formålet med placeringen var at samle relevante europæiske retinaeksperter, som allerede ville være til stede i Wien i anledning af kongressen. Granskningsmandspanelet finder på denne baggrund, at AbbVie har godtgjort, at der forelå en relevant faglig og logistisk begrundelse for at afholde mødet uden for Danmark.

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

Det følger af Reklamekodeksets § 21, stk. 4, at virksomheden har pligt til at sikre, at anmeldelsen er fuldt oplyst, og at alle relevante bilag er fremsendt. Af vejledningen til bestemmelsen fremgår endvidere, at det kan medføre en administrativ påtale, hvis ENLI skal efterspørge dokumentation for at kunne gennemføre stikprøvekontrollen og dermed kontrollen med overholdelsen af Reklamekodeksets regler.

Da de oplysninger, der var nødvendige for at vurdere begrundelsen for afholdelsen af arrangementet uden for Danmark jf. Reklamekodeksets § 13, stk. 4, først blev fremsendt i forbindelse med høringen, finder Granskningsmandspanelet, at anmeldelsen ikke var fuldt oplyst på anmeldelsestidspunktet. AbbVie har således overtrådt Reklamekodeksets § 21, stk. 4, og tildeles på denne baggrund en påtale.

Ad 3, Mødested:

Det følger af Reklamekodeksets § 13, stk. 10, at lægemiddelvirksomheder skal undgå at benytte mødesteder, som er kendte for deres underholdningsfaciliteter, er ekstravagante og/eller luksuriøse.

I relation til mødested anvendes Ankenævnets generelle bemærkninger fra 21. september 2011 om rimeligt niveau, jf. Vejledningen til Reklamekodekset. Ankenævnet udtaler bl.a. at: *"Mødestedet, herunder bl.a. dets almindelige omdømme, indretning og beliggenhed, må ikke i sig selv være en faktor, der i væsentligt omfang positivt vil kunne påvirke deltagernes beslutning om deltagelse i det faglige arrangement. Der må derfor udvises betydelig forsigtighed ved valg af mødested, så der ikke kan rejses berettiget tvivl om, at mødestedet er underordnet det faglige formål. Som udgangspunkt vil det ikke være i overensstemmelse med reklamekodeks § 13, stk. 9 [i dag: § 13, stk. 10] at afholde faglige arrangementer på eksempelvis 5-stjernede hoteller, gourmetrestauranter (forstået som restauranter, der er tildelt en eller flere stjerner i Michelin-guiden eller tilsvarende anerkendelse i sammenlignelige uvildige kvalitetsbedømmelser), slotte og herregårde, golfhoteller, ski- og badehoteller (i sæsonen), bådfarter mv. Det er i denne forbindelse ikke afgørende, om deltagerne i det faglige arrangement rent faktisk får adgang til de pågældende fritids- og underholdningsaktiviteter eller i øvrigt får luksuriøs forplejning. Afgørende er, om det planlagte mødested i almindeligt omdømme er "kendt" for sine underholdningsfaciliteter, er ekstravagant og/eller luksuriøs, jf. Reklamekodeks § 13, stk. 9 [i dag: § 13, stk. 10]."*

Det følger endvidere af Vejledningen til Reklamekodeksets § 13, stk. 10, at der ved vurderingen af, om et konkret mødested opfylder kravene til "rimeligt niveau" og "almindelig standard" må foretages en samlet vurdering af en række relevante forhold i relation det pågældende mødested, herunder navnlig

- pris
- beliggenhed (bl.a. i forhold til parkering og adgangsveje),
- faciliteter,

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

- klassificering, og
- alternative mødesteder til rådighed i lokalområdet

Det følger således af vejledningen til Reklamekodekset § 13, stk. 10, herunder af Ankenævnets udtalelse, at Reklamekodeksets § 13, stk. 10 fortolkes restriktivt, og at der som udgangspunkt ikke kan benyttes 5-stjernede hoteller, medmindre der foreligger omstændigheder, der kan godtgøre brugen i konkrete tilfælde.

Ankenævnet har i AN-2012-2202 samt AN-2012-2203 udtalt, at hvorvidt et hotels standard fremtræder som ekstravagant og/eller luksuriøs vil bero på en samlet vurdering af, hvordan hotellet i alt overvejende grad fremtræder i de offentlige tilgængelige oplysninger, og derved hvorvidt det i almindeligt omdømme må anses for luksuriøst, jf. ovenfor ad stk. 7. Samme betragtning finder Granskningsmandspanelet anvendelig for vurderingen efter stk. 10.

Af vejledningen til Reklamekodeksets § 13, stk. 10 fremgår, at det anbefales, at man bruger bookingsites som Trivago.com, Booking.com og VisitDenmarks hjemmeside for at efterse hotellets stjerneklassifikation, og som bidrag i den samlede vurdering af, hvorledes mødestedet fremstår i almindeligt omdømme.

Det fremgår af de anmeldte oplysninger, at arrangementet afholdes på Vienna Marriott Hotel, Parkring 12a, 1010 Wien, Østrig.

Af Booking.com, Hotels.com, Trivago.com, Expedia.com, Momondo.com samt GuestReservations.com fremgår det, at Vienna Marriott Hotel er et 5-stjernet hotel.

Det er Granskningsmandspanelets vurdering, at der skal foreligge særlige konkrete omstændigheder, der specifikt kan begrunde valget af Vienna Marriott Hotel, der som udgangspunkt anses for luksuriøst i kraft af sine fem stjerner.

AbbVie har fremsendt en erklæring fra Vienna Hotel Marriott, hvoraf bl.a. fremgår, at hotellet ikke selv anser sig som et 5-stjernet hotel.

Granskningsmandspanelet vil henlede AbbVies opmærksomhed på, at Ankenævnet i AN-2024-3299 har præciseret, at *"Hvis kvalitetssøgningen vedrørende et konkret hotel giver et uklart resultat, f.eks. en vurdering som 5-stjernet efter den traditionelle stjerneklassifikation og en lavere rating ifølge brugervurderinger, fører den restriktive fortolkning af Reklamekodeks § 13, stk. 10 til, at Lægemiddelvirksomheden må afstå fra at benytte hotellet. Det samme gælder enhver anden rimeligt begrundet tvivl, om hvorvidt et hotel i "almindeligt omdømme" opfattes som luksuriøst eller ekstravagant."*

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

AbbVie har i sit høringssvar anerkendt, at valget af Vienna Marriott Hotel kan give anledning til spørgsmål i forhold til Reklamekodeksets § 13, stk. 10. AbbVie har samtidig anført, at arrangementet alene bestod af et to timers morgenmøde, hvor kun hotellets mødefaciliteter skulle anvendes. AbbVie har endelig oplyst, at virksomheden har besluttet at tilbagekalde invitationen til de danske sundhedspersoner.

Disse oplysninger giver ikke Granskningsmandspanelet anledning til at ændre vurderingen. Det følger af vejledningen til Reklamekodeksets § 13, stk. 10, at bestemmelsen fortolkes restriktivt, og at 5-stjernede hoteller som udgangspunkt ikke kan anvendes som mødested. Et sådant mødested kan alene benyttes helt undtagelsesvist, hvis der foreligger særlige konkrete omstændigheder, der kan begrunde valget, eksempelvis logistiske forhold, særlige mødefaciliteter eller mangel på egnede alternative mødesteder.

AbbVie har ikke godtgjort, at der forelå sådanne særlige omstændigheder, der kunne begrunde valget af Vienna Marriott Hotel, som efter de foreliggende offentligt tilgængelige oplysninger fremstår som et 5-stjernet hotel.

Det forhold, at AbbVie efterfølgende har besluttet at tilbagekalde invitationen til den danske sundhedsperson, kan heller ikke føre til en ændret vurdering. Det følger af Reklamekodeksets § 21, stk. 4, at virksomheden skal sikre, at anmeldelsen er fuldt oplyst, og at alle relevante bilag er fremsendt. Af vejledningen til bestemmelsen fremgår endvidere, at det er den anmeldte dokumentation, der efterprøves, og at det er de faktiske forhold på tidspunktet for anmeldelsen, der danner udgangspunkt for vurderingen af, om regelsættet er overholdt. En lægemiddelvirksomhed kan således ikke under sagsbehandlingen ændre et anmeldt materiale og derved bringe det i overensstemmelse med regelsættet med henblik på at undgå en sanktion**.**

Den efterfølgende tilbagekaldelse af invitationen ændrer således ikke ved, at det anmeldte arrangement indebar anvendelse af Vienna Marriott Hotel som mødested, og tilbagekaldelsen kan derfor ikke tillægges betydning for vurderingen af, om det anmeldte arrangement var i overensstemmelse med Reklamekodeksets § 13, stk. 10.

Granskningsmandspanelets vurderer, at Vienna Marriott Hotel fremstår som luksuriøs i almindeligt omdømme i kraft af sine 5-stjerner, uagtet at hotellet ikke selv anser sig som 5-stjernet, da det ikke kan forventes at offentligheden er bekendt med hotellets egen vurdering af dennes stjerneklassifikation og tillægger denne betydning, når alle de offentlige tilgængelige oplysninger peger på, at det er et femstjernet hotel.

Det bemærkes herunder, at det er Booking.com fremgår, at "*Overnatningsstedet har oplyst Booking.com om denne stjerneklassifikation […]*", når markøren føres hen over de fem stjerner, der er angivet ud for hotelnavnet.

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

Det er derfor Granskningsmandspanelets vurdering, at AbbVies valg af mødested ikke er forenelig med Reklamekodeksets § 13, stk. 10.

Ad 4, Pligtmæssig tekst i invitationen:

AbbVies arrangement er anmeldt uden angivelse af den pligtmæssige tekst i invitationen, jf. Reklamekodeksets § 21, stk. 8.

AbbVie har i høringssvaret anerkendt, at den pligtmæssige tekst efter Reklamekodeksets § 21, stk. 8, ikke fremgik af invitationen. Granskningsmandspanelet finder på den baggrund, at AbbVie har overtrådt § 21, stk. 8, og tildeler AbbVie en påtale for forholdet.

Afgørelse:

AbbVie A/S findes således at have overtrådt Reklamekodeksets § 13, stk. 1, § 13, stk. 10 samt § 21, stk. 4 og stk. 8 og pålægges som følge heraf sanktioner.

Sanktion:

- Bøde på 75.000 kr. (+ moms) for overtrædelse af Reklamekodeksets § 13, stk. 1, *(fagligt program),* jf. Sanktions- og gebyrregulativ for ENLI § 5, litra d.
- Bøde på 75.000 kr. (+ moms) for overtrædelse af § 13, stk. 10 *(mødested),* jf. Sanktions- og gebyrregulativ for ENLI § 5, litra d.
- Bøde på 75.000 kr. (+ moms) for gentagelse af overtrædelse af § 13, stk. 10 *(gentagelsesvirkning).* Det bemærkes, at AbbVie tidligere har modtaget en bøde for benyttelse af et femstjernet hotel og dermed en overtrædelse af § 13, stk. 7, jf. 13, stk. 10 i afgørelse af 16. marts 2026, j.nr. Ad-2026-0604. Ifølge Sanktions- og gebyrregulativ for ENLI § 3, stk. 3, fordobles bødestørrelsen ved gentagne overtrædelser af samme forseelse inden for en toårig periode.
- Påtale for overtrædelse af Reklamekodeksets § 21, stk. 4 *(manglende oplysninger),* jf. Sanktions- og gebyrregulativ for ENLI § 2, stk. 1.
- Påtale for overtrædelse af Reklamekodeksets § 21, stk. 8 *(manglende pligtmæssige tekst),* jf. Sanktions- og gebyrregulativ for ENLI § 2, stk. 1.

Faktura fremsendes.

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK

Ankevejledning:

Afgørelsen kan ankes til Ankenævnet, jf. Sagsbehandlingsregler for ENLI § 11, stk. 1.

Anke skal ske senest 21 arbejdsdage og sker online på anmeldersitet via www.enli.dk. Fristen regnes fra den dag, afgørelse træffes, og den pågældende dag tæller som 1. dag. Weekend- og helligdage medregnes ikke.

Anken skal indeholde en redegørelse for de synspunkter og oplysninger, som anken støttes på.

Der pålægges et gebyr på 6.000 kr., for at anke en afgørelse truffet af Granskningsmandspanelet, jf. Sanktions- og gebyrregulativets § 7, stk. 8.

En anke har som udgangspunkt ikke opsættende virkning.

Kopi af den endelige afgørelse vil blive fremsendt til Lægemiddelstyrelsen til orientering.

Med venlig hilsen

Nuzaht Yasmin Ahmad

Juridisk granskningsmand

ENLI ApS | Lersø Parkallé 101 | DK-2100 København Ø
Tlf.: 3920 2575 | CVR. 32 34 63 83 | Bank 4316-11372473 | IBAN DK 91 3000 0011 3724 73 | SWIFT/BIC DABADKKK